

Τσούλες

Susan Swan

Ο Τομ ισχυριζόταν ότι μπορείς να διακρίνεις μια τσούλα από το χρώμα της επιδερμίδας της. Τσούλα είναι αυτή που έχει κάτασπρο δέρμα. Όχι απαλό λευκό ούτε και αλαβάστρινο, όπως το δέρμα των ηρωίδων των παλιών μυθιστορημάτων. Αλλά αρρωστημένα λευκό. Το λευκό της κιμωλίας. Το λευκό του πτώματος. Υπήρχαν δύο γυναίκες με δέρμα λευκό σαν κιμωλία στο Μάντοκς Λάντινγκ και όλοι γνώριζαν ότι πήγαιναν με τον ένα και με τον άλλο. Η πρώτη ήταν η Μέλι Σόμερς, μια ανύπαντρη μητέρα, η οποία έμενε στο παλιό σπίτι του καπετάνιου στην Πρώτη Οδό. Η άλλη ήταν η Μαίρη Λου Χέλερ, η οποία πυροβόλησε τον άνδρα της στο μάτι με το 38άρι Κολτ του.

Κατά τον Τομ, το αποκαλυπτικό αυτό χρώμα δεν οφειλόταν τόσο στις ερωτικές τους συνήθειες, όσο στον άθλιο τρόπο ζωής τους. Οι τσούλες ήταν κορίτσια που έμεναν έξω μέχρι αργά, ακριβώς γιατί δεν υπήρχε κανένας να ενδιαφερθεί για αυτές. Δεν ήταν σαν και εμάς. Μπορούσαν να φάνε πιάτα ολόκληρα με τηγανητές πατάτες βουτηγμένες σε λιπαρές σάλτσες και να πίνουν συνεχώς κόκα κόλα, χωρίς να έχουν κάποιο να τους κάνει παρατήρηση ότι πρέπει να τρώνε πιο υγιεινά.

Ο Τομ και εγώ, όπως και η φίλη μου η Κιμ, μεγαλώσαμε στο Μάντοκς Λάντινγκ. Η μητέρα της Κιμ, η Μπερναντέτ, ήταν επίσης, κατά τον Τομ, τσούλα, παρόλο που η υγιής επιδερμίδα της την έκανε μάλλον την εξαίρεση του κανόνα. Το επίθετό της γραφόταν «Ντάουλτ», αλλά κανείς στην οικογένειά μου δεν μπορούσε να το προφέρει σωστά, μιας και ήταν γαλλικό. Την αποκαλούσαν «Νταλτ», αλλά εγώ πρόφερα το όνομά της «Νταφ», όπως δηλαδή κανονικά προφερόταν.

Το Μάντοκς Λάντινγκ είναι μια καναδική πόλη χτισμένη πάνω σε λόφους και κατοικημένη από ένα συνονθύλευμα Άγγλων και Γάλλων. Βρίσκεται στη βάση ενός από τους κόλπους της λίμνης Χιούρον, της δεύτερης μεγαλύτερης από τις πέντε Μεγάλες Λίμνες. Το 1951, όταν ζούσα εκεί, ο Εθνικός Καναδικός Σιδηρόδρομος και ο παλιός Σιδηρόδρομος Καναδά-Ειρηνικού συναντιόντουσαν στο Μάντοκς Λάντινγκ. Ήταν η πρωτεύουσα του Τεκούμσε, μιας επαρχίας του Οντάριο, και ο πληθυσμός του ήταν 6.123 κάτοικοι. Ο δικαστής του Τεκούμσε και ο εισαγγελέας κατάγονταν από το Μάντοκς Λάντινγκ. Εμείς

ήμασταν τα παιδιά του εισαγγελέα. Κάθε πρωί ο Τομ και εγώ παρακολουθούσαμε έναν μεγαλόσωμο, μελαχρινό άντρα με μια ρεπούμπλικα να βγάζει με την όπισθεν από το γκαράζ μας μια Κράιςλερ. Αυτός ο άνδρας ήταν ο πατέρας μας, ο Τιφ Κουίν. Οδηγούσε με ακρίβεια το αυτοκίνητο κατά μήκος της Δεύτερης Οδού και ακριβώς πάνω στη γωνία, μπροστά από το σπίτι της καλόγριας, πάταγε γκάζι και κάνοντας τα λάστιχά του να σπινάρουν. Ήταν πάντοτε βιαστικός να φτάσει στο κακουργιοδικείο.

Όταν τα πίσω φώτα του αυτοκινήτου του εξαφανίζονταν πίσω από το λόφο της Πέμπτης Οδού, ο Τομ κι εγώ διασχίζαμε τη Δεύτερη Οδό για να πάμε να πάρουμε την Κιμ. Η μητέρα της κρατούσε το νοικοκυριό για τις καλόγριες με αντάλλαγμα τροφή και στέγη. «Η τύχη του πατέρα της Κιμ αγνοούνταν» (ή τουλάχιστον έτσι το έθετε η μητέρα μου).

Όταν η Μπερναντέτ με έβλεπε στην πόρτα, ποτέ δε με αποκαλούσε με το όνομά μου, Τζούλι, αλλά φώναζε στη Κιμ: «Έλα, πουλάκι μου, ήρθε η κόρη του Τιφ Κουίν».

Ετος 1953. Ο Τομ, ο πατέρας μου και εγώ στηνόμαστε να φωτογραφηθούμε στην πίσω αυλή του σπιτιού μας στην Πρώτη Οδό. Στεκόμαστε δίπλα σε έναν φυσικό φράχτη από κέδρους· εκεί όπου βρισκόταν ο αχυρώνας, προτού τον γκρεμίσει ο πατέρας, προσπαθώντας να κρύψει κάθε ίχνος από τα ψωριάρικα άλογα που εξέτρεφε σαν άλλος αγρότης πίσω από το σπίτι. Το στιγμιότυπο αυτό ήταν η πρώτη φωτογραφία που τραβήχτηκε με την Μπράουνι μηχανή μου. Τραβήχτηκε από τη μητέρα μου, τη Μάρτζορι Κουίν. Στη φωτογραφία μπορούσες να διακρίνεις το περίγραμμα της μικρόσωμης, κυματιστής σκιάς της να πέφτει πάνω στον Τομ και σε μένα. Είχε ξεχάσει να ακολουθήσει τις οδηγίες του πατέρα μου και είχε βγάλει τη φωτογραφία χωρίς να ελέγξει τη θέση του ήλιου.

Είναι καλοκαίρι, αλλά ο πατέρας μου, ο Τιφ Κουίν, φοράει ένα άσπρο πουκάμισο με παπιγιόν και φαρδύ φανελένιο παντελόνι. Τα ρεβέρ του παντελονιού του φτάνουν ως τα παπούτσια του, όπως τα παντελόνια όλων των Καναδών τότε. Φορά επίσης τη μαύρη τήβεννο από το δικαστήριο και το χέρι του κρατά ακόμη το ποτήρι με το τζιν που μόλις του σέρβιρε η μητέρα μου. Με κρατά από τον ώμο και με τραβά κοντά του. Είμαι το μελαχρινό κορίτσι με τη φούστα που είναι πάρα πολύ κοντή για να τη φοράω και ο Τομ είναι το ξανθό αγόρι με τα γυαλιά και το σοβαροφανές ύφος και το καουμπόικο καπέλο. Τα γυαλιά του χαλάνε το στίλ της άγριας Δύσης που επιδιώκει να έχει, αλλά κανένας μας δεν είναι πρόθυμος να του το πει. Ο Τομ είναι δεκατεσσάρων κι εγώ μόλις έκλεισα τα έντεκα.

Η φωτογραφία τραβήχτηκε την ημέρα που ο πατέρας μου πέτυχε την καταδίκη της Μαίρης Λου Χέλερ. Η Μαίρη Λου ισχυρίστηκε ότι ο σύζυγός της, ο Φρανκ, αυτοπυροβολήθηκε κατά λάθος την ώρα που προσπαθούσε να καθαρίσει το όπλο του, αλλά ο πατέρας μου κατάφερε να πείσει τους ενόρκους ότι κανείς δεν μπορεί πυροβολήσει τον εαυτό του με αυτό τον τρόπο. Κανείς δεν κοιτά την κάννη του όπλου την ώρα που το καθαρίζει. Ο Φρανκ, ο οποίος ήταν επικεφαλής της υπηρεσίας ασθενοφόρων στο Μάντοκς Λάντινγκ, ήξερε πολύ καλά από όπλα. Ένα από τα χόμπι του ήταν η σκοποβολή με πήλινο στόχο. Και ο ιατροδικαστής βρήκε εγκαύματα από πυρίτιδα στο αριστερό χέρι του Φρανκ Χέλερ, σαν να προσπαθούσε να αποκρούσει, να προστατευτεί από έναν πυροβολισμό. Ο πατέρας μου ισχυρίστηκε ότι η Μαίρη Λου είχε δολοφονήσει τον κατά είκοσι χρόνια

μεγαλύτερο άνδρα της, την ώρα που έπιναν το απογευματινό τους τσάι.

Βέβαια, τα στοιχεία κατά της Μαίρης Λου ήταν δευτερεύουσας σημασίας και αποτελούσαν μάλλον ενδείξεις παρά αποδείξεις. Δεν ήταν αρκετά για να την καταδικάσουν. Ο πατέρας μου, όμως, έλεγε ότι κάθε στοιχείο είναι μια μικρή κλωστή, κι αν έχεις συγκεντρώσει αρκετές, μπορείς να φτιάξεις μ' αυτές μια θηλιά. Η φωτογραφία του Φρανκ Χέλερ και του τερατωδώς συμπαραλιασμένου ματιού του ήταν μια τέτοια κλωστή. Τραβήχτηκε από μια Κόντακ Πόνι, μια φωτογραφική μηχανή σαφώς καλύτερη από τη δική μου Μπράουνι Χοκάι. Ο Τομ έκλεψε τη φωτογραφία από το χαρτοφύλακα του πατέρα και μου την έδειξε. Είδα τον Φρανκ σωριασμένο σε μια καρέκλα να με κοιτά σαν να μου ζητούσε βοήθεια. Το ένα του μάτι ήταν ανοιχτό και το άλλο, το κακό μάτι, ήταν σκοτεινό και σατανικό, μια πρησμένη σακούλα μ' ένα σκίσιμο στη μέση. Η υπεράσπιση υποστήριξε ότι η εμφάνιση της φωτογραφίας είχε σκοπό να προκαλέσει εντυπώσεις, να σοκάρει και να επηρεάσει τους ενόρκους αλλά ο πατέρας μου επεσήμανε ότι η φωτογραφία δεν ήταν επεξεργασμένη ούτε είχε τραβηχτεί με ειδικό φως. Η εικόνα είναι ένα από τα αποδεικτικά στοιχεία. Ο φωτογράφος δεν παρουσίασε τίποτα περισσότερο από ό,τι αντίκρισε ο φακός της μηχανής.

Η Μαίρη Λου είχε επίσης πείσει τον Φρανκ να κάνει μίαν ασφάλεια ζωής, δεκαοκτώ μόλις μήνες πριν το θάνατό του. Αυτό ήταν ακόμη μια κλωστή. Κι όταν η Μαίρη Λου ζήτησε από το φίλο της να μετακομίσει μαζί της δυο μήνες αργότερα, οι κλωστές μετατράπηκαν αμέσως σε θηλιά.

Ετος 1955. Χειμώνας. Η Κιμ είναι έντεκα χρόνων κι εγώ δεκατρία. Ποζάρει για την πρώτη έγχρωμη φωτογραφία που θα τραβήξω με την Μπράουνι Χοκάι μου. Θα τη βάλω στην πρώτη σελίδα του καινούριου μου άλμπουμ. (Στην πρώτη σελίδα του παλιού μου άλμπουμ έβαλα την ασπρόμαυρη φωτογραφία με τον Τομ, εμένα και τον πατέρα μας.) Το καινούριο μου άλμπουμ είναι ένα μαύρο βιβλίο δεμένο με ένα μαύρο σπάγκο και με χαραγμένο επάνω του τον απλό τίτλο «Φωτογραφίες». Είναι χειμώνας σ' αυτή τη φωτογραφία. Οι λόφοι που σχηματίζει το χιόνι υψώνονται σαν μικρά παγόβουνα μπροστά από το μεγάλο και αποτελούμενο από μικρούς πυργίσκους σπίτι μας στην Πρώτη Οδό. Οι χιονόλοφοι υψώνονται και στις δύο πλευρές στο καθαρό πλέον δρομάκι, που οδηγεί στη μεγάλη, χτισμένη με κόκκινα τούβλα βεράντα μας με το φεγγίτη πάνω από την εξώπορτά μας.

Η Κιμ, η πρώτη αληθινή μου φίλη, βρίσκεται στο πρώτο πλάνο της φωτογραφίας παριστάνοντας έναν χοντρό μέσα σε μια παραγεμισμένη καφέ στολή χιονιού. Χαϊδεύει στο κεφάλι το σκύλο μου, τον Τζο, και φοράει το αγαπημένο μου λουλουδάτο βαμβακερό. Της είχα δανείσει το φόρεμα για να πάει στη λειτουργία, αλλά το δώρο μου είναι καλά κρυμμένο κάτω από τη στολή της, η οποία φουσκώνει γύρω από τα χέρια και τα πόδια της.

Πίσω από την Κιμ μια γυναίκα με ένα απαίσιο ζευγάρι γαλότσες από δέρμα φώκιας κι ένα παλτό από ρακούν ποζάρει με το χέρι πάνω στο γοφό της. Στέκεται δίπλα στον Τομ, ο οποίος δε φοράει παλτό παρά μόνο ένα πουλόβερ του χόκεϊ με τη σημαία του Καναδά· κοιτάζει επίμονα την Μπερναντέτ σα να θέλει να κάνει σαφές σε μένα, αλλά και σε οποιονδήποτε την κοιτάξει, ότι είναι η τρίτη πιο διάσημη γυναίκα στο Μάντοκς Λάντινγκ μετά τη Μέλι Σόμερς και τη Μαίρη Λου Χέλερ. Το αξιοπρόσεχτο στην Μπερναντέτ είναι το χρώμα στα μάγουλά της. Έχουν το ροζ της τριανταφυλλιάς.

Ο Τομ είπε ότι η Μπερναντέτ, όσο ρουζ και να έβαζε, ήταν τσούλα. Η Μπερναντέτ ήταν Γαλλοκαναδή και φορούσε τόσο στενές φούστες, που μπορούσες πάνω τους να λιώσεις ακόμα και έναν ψύλλο. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά έβαφε και τα μαλλιά της ένα ξεπλυμένο ξανθό που τα έκανε να μοιάζουν με βαμμένα μαλλιά προβάτου.

Διαφωνούσα με τον Τομ. Πίστευα ότι τα αποδεικτικά του στοιχεία στηρίζονταν σε χαρακτηριστικά της εξωτερικής της εμφάνισης. Ναι μεν έβαζαν την Μπερναντέτ σε μια απολογητική θέση, έγειραν δίκαιες υποψίες που απαιτούσαν εξήγηση, αλλά δεν ήταν αρκετά για να την καταδικάσουν. Ο Τομ έλεγε ότι χαιρόταν που οι ισχυρισμοί μου τον έκαναν να υποστηρίξει τις απόψεις του και να επιχειρηματολογήσει γι' αυτές, μιας και, όπως έλεγε, κάθε φορά που οδηγούμε τον εισαγγελέα σε αδιέξοδο και εμποδίζουμε την απόδειξη των ισχυρισμών του, χάνουμε όλοι ένα μικρό κομμάτι της ελευθερίας μας.

Τσούλα, τσούλα, τσούλα. Μου φέρνει στο μυαλό τη λέξη «πηδάω», η οποία ξέρω ότι επίσης είναι κακιά λέξη. Τα ελάφια πηδιούνται και κάνουν μικρά ελαφάκια. Οι τσούλες πηδιούνται και το δέρμα τους μαραίνεται, γίνεται άσπρο σαν την πλαστελίνη, που χρησιμοποιώ στο σχολείο.

«Τομ», του είπα, «μπορεί εσύ να είσαι ο εισαγγελέας και εγώ η υπεράσπιση, αλλά η Μπερναντέτ δεν είναι τσούλα, γιατί είναι μια υπέροχη μητέρα για τη φίλη

μου την Κιμ. Είμαι σίγουρη ότι οι τσούλες δε φροντίζουν τα παιδιά τους». Βέβαια, δεν μπορούσα να γνωρίζω με σιγουριά πώς φερόταν η Μέλι Σόμερς στο κοριτσάκι της, αλλά μπορούσα να υποθέσω από τον τρόπο που χτυπούσε το χέρι της, όταν αυτό έκλαιγε μέσα στο καρτσάκι του, τσιρίζοντας και δείχνοντας το μπουκάλι της κόκα κόλα που έπινε πάντοτε η Μέλι, ότι δεν της άξιζε να είναι μητέρα.

Όσο για τη Μαίρη Λου Χέλερ δεν υπήρχε κανένα νόημα, υποθέτω, γιατί δεν είχε παιδιά. Ωστόσο, ο Τομ έλεγε ότι το να είσαι τσούλα δεν είχε καμία σχέση με το πώς φέρεσαι στα παιδιά. Είχε να κάνει με το πώς φέρεσαι στους άντρες, με το σεξ και το πώς ανοίγεις τα πόδια σου σε κάθε Τομ, σε κάθε Ντικ, σε κάθε Χάρι. Το λεξικό δεν ανέφερε τη σημασία που απέδιδε ο Τομ στη λέξη τσούλα. Το λεξικό της Οξφόρδης έλεγε ότι τσούλα είναι η απεριποίητη γυναίκα, η βρομιάρη, η γύφτισσα. Σύμφωνα με τον Τομ, όμως, το θέμα δεν ήταν η ατημελησιά, η έλλειψη φροντίδας. Το θέμα ήταν ότι δεν μπορούσες να εμπιστευτείς μια τσούλα. Μια τσούλα πήγαινε με όποιον της το ζητούσε· κυλιόταν πάνω στις θημωνιές με όλα τα αγόρια, μόνο που δεν πληρωνόταν γι' αυτό. Μια πόρνη ήταν τσούλα, αλλά μια τσούλα δεν ήταν πόρνη, γιατί σκοπός της δεν ήταν τα λεφτά. Μια τσούλα ήταν πολύ χειρότερη από μια πόρνη. Ήταν πολύ ηλίθια να καταλάβει ότι μπορούσε παράλληλα να βγάζει κι ένα μεροκάματο.

Ο Τομ έλεγε ότι δεν ήταν σωστό για μένα να έχω καλές σχέσεις με τσούλες. Ήταν ήδη επικίνδυνο για μένα, μια προτεστάντισσα, να έχω κολλητή φίλη μια καθολική. Βέβαια, δεν ανησυχούσε καθόλου για μένα όσον αφορά το θέμα τσούλα. «Ξέρω ότι δε θα γίνεις πότε μια απ' αυτές», μου είπε. «Είσαι σαν τη μητέρα· δεν ενδιαφέρεσαι καθόλου για το σεξ». Ωστόσο, με προειδοποίησε ότι πρέπει να είμαι πολύ προσεκτική· νοιαζόμουν, κατ' αυτόν, υπερβολικά για τους άλλους. Έπρεπε να μείνω μακριά από κορίτσια που έχουν διπλό

όνομα, όπως Μαίρη Λου Χέλερ, που φορούσαν Ανγκόρα μπλούζες με Βε και μύριζαν άρωμα Σάλιμαρ, ένα άρωμα που η μητέρα έλεγε ότι είναι το δέλεαρ μιας πουτάνας.

Ο Τομ μού έλεγε ακόμα ότι υπάρχουν διαφόρων ειδών τσούλες και σίγουρα δεν υπήρχαν όλες στο Μάντοκς Λάντινγκ. Για παράδειγμα, η σύζυγος του Ερρίκου Η΄, η Άννα Μπόλεϊν, ήταν τσούλα. Τσούλα ήταν και η Ζαζά Γκαμπόρ, σταρ του κινηματογράφου, η οποία παντρεύτηκε κάθε Τομ, Ντικ και Χάρι με τον οποίο κοιμήθηκε, προκειμένου να προσποιηθεί ότι δεν ήταν τσούλα. Επίσης, υπήρχε και η εξαδέλφη της μητέρας, η Λούλου Μάρσντεν από το Βανκούβερ. Με τέτοιο όνομα τι άλλο θα μπορούσες να είσαι; Πώς ήταν δυνατόν να είσαι κυρία, όταν το όνομά σου κάνει ομοιοκαταληξία με το «κούκου»;

«Μπορούν, άραγε, οι τσούλες να ζήσουν μια φυσιολογική ζωή;» ρώτησα. «Τρώνε καμιά φορά πουρέ αντί για τηγανητές πατάτες και έχουν φωτογραφική μηχανή Μπράουνι Χοκάι;»

«Μα και βέβαια. Οι τσούλες συμπεριφέρονται, κατά τα άλλα, φυσιολογικά», μου απάντησε ο Τομ. «Και έτσι ακριβώς κατορθώνουν να σε ξεγελάσουν. Αλλά αν μπορούσες να δεις αυτά που κάνουν, όταν όλοι πάνε για ύπνο», πρόσθεσε, «θα ανακάλυπτες ότι είναι τόσο αηδιαστικές και αποκρουστικές, όσο φανταζόσουν».

Δευτέρα. Ακριβώς μια μέρα μετά, αφότου τράβηξα την πρώτη μου έγχρωμη φωτογραφία με την Κιμ και την Μπερναντέτ. Ο Τομ και εγώ κρυβόμαστε πίσω από μια στοίβα ξύλων στο βάθος της αυλής των καλογριών. Η Μπερναντέτ στέκεται δίπλα στην πίσω πόρτα και απλώνει την μπουγάδα.

Κάνει κρύο· είναι ένα συννεφιασμένο απόγευμα του Μαρτίου, εποχή του χρόνου που ο ανοιξιότικος ήλιος πρέπει να αρχίζει σιγά σιγά να λιώνει το χιόνι σε κελαρυστά ρυάκια κατά μήκος της Δεύτερης Οδού. Αλλά η άνοιξη δεν έχει έρθει ακόμα και ο παγωμένος άνεμος κάνει το κασκόλ τής Μπερναντέτ να ανεμίζει σα σημαία. Ο αέρας επίσης, κάνει τα μάγουλά μας κατακόκκινα και τις μύτες μας να τρέχουν. Δεν παραπονιόμαστε. Έχουμε συνηθίσει πια να μας απογοητεύει ο καιρός.

Μέσα στα αστραφτερά ενισχυμένα μας μπουφάν, ο Τομ και εγώ κουρνιάζουμε πίσω από την ξυλεία ακούγοντας το τρίξιμο του σχοινού, πάνω στο οποίο η κατηγορούμενη απλώνει τα ρούχα.

Τσούλα.

Λέω τη λέξη στον εαυτό μου, για να δω πώς ακούγεται. Στα χείλη μου η λέξη φαντάζει σα λάσπη, σαν τα παγωτά ξυλάκια που η μαμά δε μ' αφήνει να τρώω μέσα στο σπίτι, γιατί, καθώς τα γλείφω, γίνονται μικροί κύλινδροι μουλιασμένου πάγου.

Τσούλα, τσούλα, τσούλα.

Μου φέρνει στο μυαλό τη λέξη «πηδάω», η οποία ξέρω ότι επίσης είναι κακιιά λέξη. Τα ελάφια πηδιούνται και κάνουν μικρά ελαφάκια σαν τον Μπάμπι. Οι τσούλες πηδιούνται και το δέρμα τους μαραίνεται, γίνεται άσπρο σαν την πλαστελίνη που χρησιμοποιώ στο σχολείο για να κολλάω τα κολάζ μου στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης μου.

Αυτό το απόγευμα τα χέρια της Μπερναντέτ μοιάζουν ψυχρά και άκαμπτα, καθώς απλώνει τα παλιά, μπαλωμένα σεντόνια των καλογριών και τις πετσέτες με το έμβλημα «Μάντοκς Λάντινγκ – Απόδραση στις Μεγάλες Λίμνες». Κάνει τόσο κρύο που αισθάνομαι ότι ο πάγος έχει διαποτίσει όλο μου το σώμα. Η γνώριμη αυτή αίσθηση δε με φοβίζει. Ξέρω

ότι μπορώ να πατήσω γερά τις πλαστικές μου γαλότσες στο έδαφος και να κουνήσω επίμονα τα δάχτυλα του ποδιού μου, ώστε να διατηρήσω την κυκλοφορία του αίματος ανεπηρέαστη από το κρύο· αλλά, όπως και να 'χει, είναι χαζομάρα να χρειάζεται να το κάνει κάποιος αυτό.

Και τότε η Μπερναντέτ κρεμάει κάτι μαύρο και δαντελωτό. Ο Τομ με σκουντάει και εγώ προσπαθώ να διακρίνω τι ακριβώς είναι. Είναι δυο κιλότες. Τώρα απλώνει άλλες δυο που έχουν πάνω γραμμένα ονόματα ημερών της εβδομάδας – Παρασκευή και Κυριακή. Οι μαύρες δαντελένιες κιλότες θυμίζουν ιστό αράχνης. Μου προκαλούν αναστάτωση. Μια φορά κοίταξα κρυφά μέσα στο συρτάρι, όπου η μητέρα μου έχει τα εσώρουκά της, και είδα με τα ίδια μου τα μάτια ότι όλα της τα εσώρουκα ήταν κάτασπρα σαν το χιόνι· όλα, κάθε κομμάτι, από τα σουτιέν μέχρι τα φαρδιά νάιλον λαστέξ της.

Και τότε η Μπερναντέτ κρεμάει ένα μαύρο λουρί, στις άκρες του οποίου στηρίζονται δυο κόκκινες σφαιρικές θήκες. Δίπλα μου ο Τομ βγάζει ένα παράξενο, τσιριχτό σφύριγμα. «Τσσς...ούλα», λέει τελικά και αισθάνομαι το ρίγος ενός άγριου ενθουσιασμού. Από τα χείλη του η λέξη βγαίνει κοφτή και οξεία και αρχίζει να περιπλανιέται στην αυλή κατευθυνόμενη σαν στιλέτο προς την Μπερναντέτ. Περιμένω να τη χτυπήσει στο λαιμό, περιμένω να πέσει κάτω στο έδαφος, αλλά η Μπερναντέτ αποκλείεται να τον άκουσε, μιας και συνεχίζει να απλώνει τα εσώρουκά της.

Τώρα απλώνει τις ζαρτιέρες της και κάποια μικρά φανελένια νυχτικά της Κιμ. Η Μπερναντέτ σηκώνει το ψάθινο καλάθι και σταματά. Κοιτά κατευθείαν στο σημείο όπου βρισκόμαστε, στη στοίβα με τα ξύλα. Κουλουριαζόμαστε, σκύβουμε όσο κάτω μπορούμε και χαμηλώνουμε τα κεφάλια μας μέσα στα μάλλινα σκουφιά μας.

«Κιμ!» φωνάζει. «Εσύ είσαι εκεί, πουλάκι μου;» Ο Τομ βάζει το χέρι του πάνω στο γόνατό μου, για να μην κουνηθώ. Η Κιμ παίζει πίσω από την καθολική εκκλησία στην Τρίτη Οδό. Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να ακούσει τη φωνή της Μπερναντέτ.

Επιτέλους η Μπερναντέτ στηρίζει το καλάθι της μπουγάδας πάνω στο γοφό της και κλοτσά την πόρτα της παλιάς αποθήκης στο πίσω μέρος του σπιτιού των καλογοριών. Ανοίγει τρίζοντας και εκείνη εξαφανίζεται μέσα της. Συνεχίζουμε να κουρνιάζουμε πίσω από τα στοιβαγμένα ξύλα. Οι ανάσες μας δημιουργούν μικρά σύννεφα καπνού μπροστά στο πρόσωπό μας. Τελικά, ο Τομ παίρνει από πάνω μου το χέρι του και σηκώνεται όρθιος. Αρχίζει να κινείται αργά προς τα απλωμένα ρούχα. Γυρνά και μου γνέφει. Αρχίζω να βαδίζω πάνω κάτω στην αυλή, κρατώντας τσίλιες. Ο Τομ αφαιρεί ένα ένα τα μανταλάκια από τα μαλακά ρούχα. Βάζει τα μανταλάκια στο στόμα του και μου δίνει τα εσώρουκα. Μαζί περπατώντας σαν τις πάπιες γυρνάμε πίσω στη στοίβα των ξύλων.

Εκεί καθόμαστε οκλαδόν και εξετάζουμε τα εσώρουκα της κατηγορουμένης. Με εκπλήσσουν. Είναι διαφανή και λεπτά. Κάθομαι δίπλα στον Τομ, που εξετάζει τον κατακόκκινο στηθόδεσμο. Οι κόκκινες θήκες του είναι παισιωμένες με κεντημένους μαύρους κύκλους σαν τους ομόκεντρους κύκλους του στόχου που σημαδεύουμε με τα βελάκια. Μέσα στις θήκες φωλιάζουν δύο ψεύτικα στήθη.

Ξαφνικά ο Τομ κάνει έναν συριστικό ήχο. Η μαύρη δαντελωτή κιλότα ανοίγει στα δύο μέσα στα χέρια του, σα να έχει σπάσει. Μου δείχνει πώς διπλώνεται ξανά, ώστε το καβάλο να φαίνεται άθικτο.

«Είναι έτσι, για να μη χρειάζεται να βγάζει το παντελόني της, όταν θέλει να κάνει

τσίσα;» ρώτησα και ο Τομ με κοίταξε με αηδία, καθώς προς μεγάλη μου έκπληξη είχα χρησιμοποιήσει την έκφραση που χρησιμοποιούν τα νήπια για να πουν ότι θέλουν να κατουρήσουν. Τότε, ο Τομ βγάζει τα γάντια του, για να μπορέσει να ξαναοίξει το εσώρουχο. «Είναι έτσι για τον άνδρα, ανόητη», μου λέει, καθώς τα γάντια του αιωρούνται από ένα νήμα στην άκρη των μανικιών της στολής του για το χιόνι. «Για να μπορεί να της τον χώσει».

«Α!», λέω, «Α!» Και τότε σκέφτομαι «Τσούλα, τσούλα, τσούλα – ό,τι καλύτερο για να μπορείς να πηδιέσαι, να πηδιέσαι, να πηδιέσαι».

Τότε ο Τομ ανοίγει το φερμουάρ της στολής του και βγάζει έξω την Μπράουνι Χοκάι μου. Δε με κοιτά στα μάτια. Αντίθετα, κουνά τα χέρια υποδεικνύοντάς μου ότι πρέπει να εκθέσω τα πειστήρια έτσι, ώστε να μπορέσει να τα φωτογραφίσει. Γονατίζω και τοποθετώ προσεκτικά τα εσώρουχα πάνω στο χιόνι. Τότε σηκώνομαι, βαδίζω αθόρυβα προς τον Τομ και στέκομαι πίσω του. Δεν κοιτάζει προς τα πάνω· είναι γονατιστός κι έτσι είναι πιο εύκολο. Σκύβω και σπρώχνω από πίσω τον Τομ με όλη μου τη δύναμη.

Δεν έχω το χρόνο να ψάξω για την Μπράουνι Χοκάι μου. Ασθμαίνοντας αρπάζω το σουτιέν και τις κιλότες και τρέχω προς τα κάτω τη Δεύτερη Οδό μέχρι το σπίτι της Χέλερ. Στέκεται μόνο του πίσω από ένα άδειο σχολείο και κανείς δε μένει τώρα εκεί, καθώς η Μαίρη Λου είναι στη φυλακή και ο Φρανκ είναι νεκρός. Το σπίτι είναι ξύλινο με ένα βρόμικο, άσπρο χρώμα σαν το χιόνι με τη διαφορά ότι γύρω από καθένα από τα στενά του παράθυρα υπάρχει μια κόκκινη διακοσμητική γραμμή. Κοιτάω προσεκτικά μέσα από τα μπροστινά παράθυρα για να βεβαιωθώ ότι δεν είναι κανένας μέσα στο σπίτι. Παίρνω τρεις βαθιές ανάσες και μπαίνω μέσα στη μικρή αυλή πίσω από το σπίτι· εκεί όπου ο Φρανκ Χέλερ καλλιεργούσε τα λαχανικά του. Μερικά μαραμένα καλαμπόκια ξεμυτίζουν από το παγωμένο έδαφος. «Τα καλαμπόκια αυτά είχαν φυτευτεί από ένα νεκρό», σκέφτομαι. Και τότε μου έρχεται στο μυαλό η φωτογραφία. Τι να σκέφτηκε άραγε, όταν είδε τη Μαίρη Λου να τον σημαδεύει στο πρόσωπο με ένα όπλο; Ο πατέρας μας είπε ότι το όπλο πυροδοτήθηκε μόλις πέντε ίντσες από το αριστερό του μάτι. Ο Φρανκ αποκλείεται να την είχε υποπτευθεί ή να της είχε επιτρέψει να την πλησιάσει τόσο πολύ. Μήπως η Μαίρη Λου τον πλησίασε από το πλάι, δείχνοντας πρώτα τη λεκάνη της και μετά κουνώντας τους γοφούς της, καθώς ετοιμαζόταν να τον σημαδέψει με το όπλο στο πρόσωπο;

Βάζω τα χέρια μου πάνω στους γοφούς μου και βγάζω έξω τη γλώσσα μου. «Νααα, Φρανκ Χέλερ! Τα σκουλήκια σέρνονται μέσα σου και τα σκουλήκια βγαίνουν απέξω σου, μέσα από το στομάχι και έξω από τη μουςούδα σου».

Τώρα γεμίζω τη χούφτα μου με χιόνι. Με εκπλήσσει το γεγονός ότι κολλάει πάνω στο γάντι μου. Είναι απάτητο το χιόνι. Ένας ελαφρά δυνατός ανοιξιτικός άνεμος πνέει τώρα από το νότο. Βάζω το χιόνι μέσα σε κάθε θήκη του σουτιέν. Το πιέζω με δύναμη. Το φοράω με τον ίδιο τρόπο που το φοράει η μητέρα μου. Το βάζω μπρος πίσω για να μπορέσω να το κουμπώσω. Για μια στιγμή δυο στήθη προβάλλουν στην πλάτη του μπουφάν μου. Τότε, το γυρίζω στην κανονική του θέση. Γυρνάει εύκολα, επειδή γλιστράει πάνω στη στολή μου για το χιόνι. Τώρα οι θήκες προεξέχουν από το θώρακά μου κι έχω μπούστο, ένα μεγάλο και πλούσιο μπούστο από χιόνι. Στέκομαι μπροστά από το πλαϊνό παράθυρο και κουνάω τα βυζιά μου στο παλιό σπίτι της Χέλερ.

«Τσούλα, τσούλα, τσούλα», φωνάζω.

Περνούν μερικά λεπτά. Κάθομαι κάτω μέσα στο λιωμένο χιόνι ανάμεσα στα μαραμένα καλαμπόκια. Κάτω από την ενισχυμένη μου στολή αισθάνομαι υγρό το χιόνι. Δε θα αργήσει να το απορροφήσει όλο και να αφήσει έναν τεράστιο λεκέ νερού, αλλά δε με νοιάζει.

«Νααα, Μαίρη Λου! Τα σκουλήκια σέρνονται μέσα σου και τα σκουλήκια βγαίνουν απέξω σου, μέσα από το στομάχι και έξω από τη μουσούδα σου».

«Είσαι μια τσούλα που της αρέσει να πηδιέται, να πηδιέται, να πηδιέται!» Ξεκινάω να σκάβω αποφασιστικά πίσω από τα καλαμπόκια. Η προσπάθεια που καταβάλλω κάνει τη στολή μου να φαίνεται ασήκωτη. Αρχίζω να ζεσταίνομαι, αλλά τουλάχιστον ο ζεστός αέρας μαλακώνει το χιόνι. Φοράω το τεράστιο σουτιέν της Μπερναντέτ μέχρι την τελευταία στιγμή. Και τότε μπαίνει κι αυτό μέσα, κατευθείαν στον πάτο του λάκκου μαζί με τα υπόλοιπα πράγματα της Μπερναντέτ.

Αμέσως ανασηκώνομαι και κοιτάζω επίμονα ξανά το παλιό σπίτι της Χέλερ. Είμαι σίγουρη ότι εκεί μέσα βρίσκεται ο Φρανκ Χέλερ και με κατασκοπεύει. Όχι με το μοναδικό ανοιχτό του μάτι. Όχι. Με κατασκοπεύει με το άλλο, το σμπαρλιασμένο, το πρησμένο του μάτι. Κρατάω την αναπνοή μου και περιμένω να ακούσω την οργισμένη του φωνή. Περιμένω τη λέξη να βγει και κινηθεί απειλητικά προς τα εμένα στριφογυρίζοντας στον αέρα. Τσούλα!

Ο ήχος που φτάνει στα αφτιά μου είναι μικρός, σχεδόν ανεπαίσθητος. Τον ακούω παντού γύρω μου. Ο ήχος των παγοκρυστάλλων που στάζουν από τα κλαδιά των δέντρων δίπλα από το σπίτι της Χέλερ και από το γείσο της κατεστραμμένης πια βεράντας. Κανείς δεν είναι μέσα στο παλιό σπίτι. Κανένας απολύτως. Ψυχή δε με βλέπει μέσα από τα παγωμένα, σιωπηρά δωμάτια. Κανένας δεν κουνιάζει δίπλα μου ανάμεσα στα παγωμένα καλαμπόκια.

Είμαι μόνη μέσα στο λυκόφως του Μαρτίου και αισθάνομαι ότι η λύπη μου έχει φτάσει στο αποκορύφωμά της.

Κυλάω μια μεγάλη, υγρή μπάλα χιονιού και την τοποθετώ πάνω από το λάκκο, όπου βρίσκονται τα εσώρουχα της Μπερναντέτ. Θα μπορούσα να φτιάξω έναν χιονάνθρωπο αλλά δεν έχω καρτό για μύτη ή μικρά κάρβουνα για τα μάτια. Εξάλλου, ο Τομ πάντα με βοηθά να φτιάξω τους χιονάνθρωπους μου. Και δεν έχει πλάκα να τους φτιάχνεις μόνος. (δε)

Μετάφραση από τα αγγλικά Νατάσα Δασκαλοπούλου

Στο επόμενο 12 τεύχος: «Αστυνομική Λογοτεχνία».
Το τεύχος θα παρουσιαστεί με πολύ μυστήριο στον ΙΑΝΟ
με τον Ιεροκλή Μιχαηλίδη, την Παρασκευή, 14 Δεκεμβρίου 2007
Στο μεθεπόμενο, 13ο τεύχος: «Το Πράσινο τεύχος»